

Pædagogisk læreplan for Daginstitutionen Tumlehøj

Du sidder nu med Daginstitutionen /børnehaven Tumlehøjs pædagogiske læreplan i hånden eller på skærmen.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Den pædagogiske læreplan er udarbejdet sammen med fællesbestyrelsen. Vi har bestræbt os på at læreplanen er håndgribelig, så den opleves læsevenlig, gennemskuelig og meningsfuld.

Læreplanen er et dynamisk værktøj. Vi vil løbende evaluere vores pædagogiske grundlag og vores læringsmiljø i forhold til de pædagogiske mål. Læreplanen vil derfor løbende blive tilrettet hvis evalueringerne giver anledning til ændringer ved praksis.

Indhold

Hvem er vi?	3
Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	5
Pædagogisk grundlag	6
.....	6
Børnefællesskaber	6
Dannelse og læring	6
Leg	7
Barnesyn og børneperspektiv	8
Pædagogisk læringsmiljø	9
Samarbejde med forældre om børns læring	12
Børn i udsatte positioner	14
Sammenhæng til børnehaveklassen	14
Inddragelse af lokalsamfundet	15
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	16
De seks læreplanstemaer	17
Alsidig personlig udvikling	17
Social udvikling	18
Kommunikation og sprog	19
Krop, sanser og bevægelse	20
Natur, udeliv og science	21
Kultur, æstetik og fællesskab	22
Udvikling af læringsgrundlaget, læringsmiljøet og den pædagogiske praksis	23
KVALid (kvalitet i dagtilbud)	23
Evalueringskultur	24
Afrunding	25

Hvem er vi?

Daginstitutionen Tumlehøj

Kirkebakken 11

Klejtrup

9500 Hobro

98546578

<https://brattingsborgskolen.aula.dk/>

Tumlehøj er en kommunal daginstitution beliggende i Klejtrup mellem Hobro og Viborg. Vi hører til i/under Viborg kommune – men har postadresse 9500 Hobro. Vi kalder os selv for en børnehave, da både børn og forældre bruger denne ”betegnelse” frem for daginstitution.

Børnehaven er en enhed af Brattingsborgskolens SDI (samdreven- institution) SDI'en består af børnehave, skole fra 0.-6. klasse, SFO for 0.-3. klasse og SFO-Klub for 4.-6. klasse. I skolen er der ca. 120 elever og i børnehaven er der 45 børn 7. – 9. klasse er på Møldrup skole som der går skolebus til og fra.

Klejtrup er beliggende naturskønt, tæt på sø og skove. Vi har let til at komme ud i naturen. Klejtrup har et bredt velfungerende foreningsliv bl.a. idrætsforeningen, boldklubben, spejderne, lokalhistorisk arkiv, aktivitetshus, kunstloftet m.m.

I Klejtrup er der ca. 900 indbyggere. Byen er bl.a. kendt/ ”berømt” for attraktion ”Verdenskortet”. Byen kendes også for Klejtrup Musikefterskolen (KME), Legeparken, Friluftsbadet samt Fripøje-hjemmene Kløverbakken og Blåbærhaven.

I Klejtrup finder du også Daglig Brugen, bager, fiskeforretning, mekaniker, kro, grillbar/ pizzeria og genbrugsbutik.

Se mere om Klejtrup via dette link. <https://www.youtube.com/watch?v=Smt1OOYhSFQ>

Tumlehøj er delt op i 2-3 grupper. De 3-4 årige er aldersblandede på 2 forskellige stuer – Skarnbasserne og Græshopperne. 6-9 måneder før de ældste børn begynder i skolen samler vi dem i egen stue ”Sommerfuglene” som gøres ”flyvefærdige” til at komme i skole

Hver gruppe har sin egen stue og garderobe – vi er fælles om legeplads, køkken, motorikrum og et danserum. Stuerne har fast tilknyttet 1-2 ”primære” pædagoger - men i sin helhed er alle medarbejderne sammen og omkring alle børnene.

I vores børnehave har børnene alt deres mad med selv, på nær morgenmad som børnehaven giver til de tidlige mødte. (forældrene har fravalgt madordning som der er afstemning om hvert 2. år) En gang om måneden har vi maddag/smør-selv-dag hvor børnehaven giver maden. Vi planlægger og laver maden sammen med børnene. Se i øvrigt vores kostpolitik.

Vores pædagogik, metodik og principper kan i orientere jer mere om i nedenstående links – inddelt kommunalt og lokalt

(Vi vil i afsnittene om det pædagogiske grundlag og i det pædagogiske læringsmiljø, uddybe hvordan vi implementerer emnerne i det daglige)

Kommunalt:

Sammenhængsmodellen

<https://kommune.viborg.dk/Politik/Politikker-og-strategier/Sammenhaengsmodellen>

TOPI

<https://kommune.viborg.dk/Borger/Boern,-unge-og-familie/Tvaergaende-indsatser/Tidlig-opsporing-og-indsats>

Vi lærer sammen

[Vi Lærer Sammen \(VLS\) \(au.dk\)](#)

Lokalt:

Brattingsborgskolen SDI Værdigrundlag

Værdierne er fællesskab, ærlighed, ansvarlighed og glæde. Værdierne er det, som vi på Brattingsborgskolen SDI er samlet under. Det er det, vi vil genkendes for af andre, og dermed også noget hver enkelt medarbejder, forældre og barn higer efter og ser som redskaber til at udvikle individet og SDI'en. Det er derfor også vore værdier og dyder, som vi i alle situationer og i alle sammenhænge vil arbejde for og om.

<https://brattingsborgskolen.aula.dk/om-skolen/profil-og-undervisning/vaerdigrundlag>

"Kompetencer for læring"

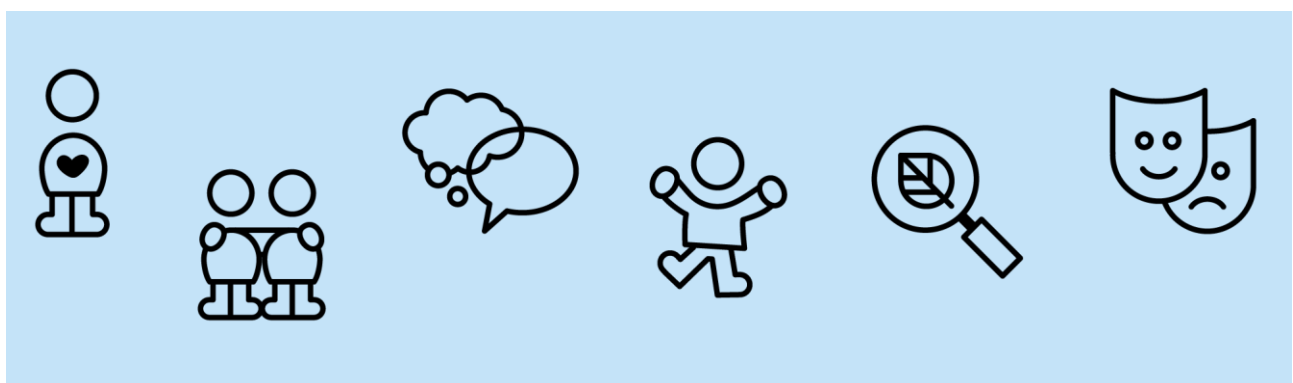
<https://brattingsborgskolen.aula.dk/kompetencer-laering-og-trivsel>

Kost principper

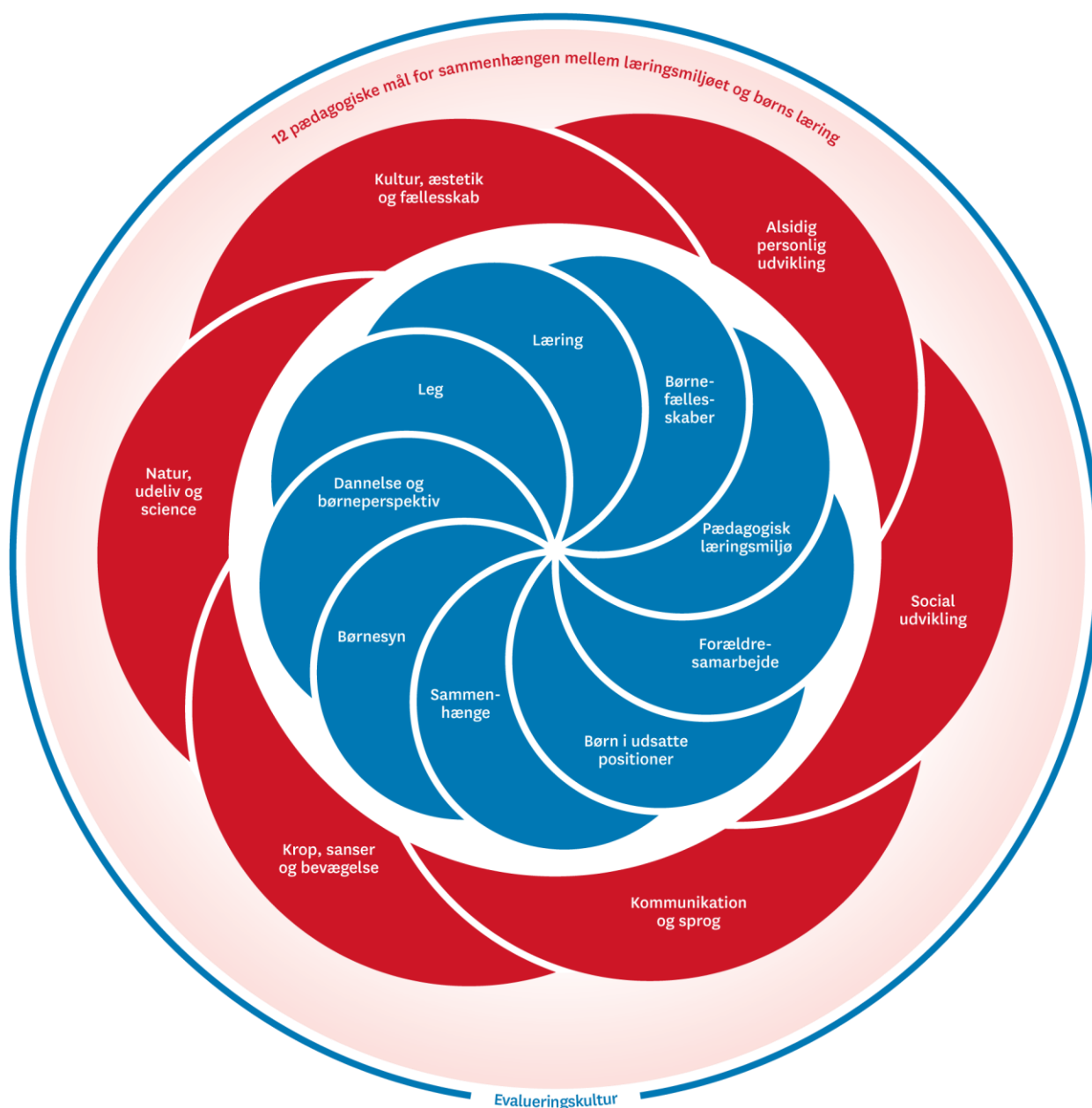
<https://brattingsborgskolen.aula.dk/om-skolen/principper-og-politikker/kostpolitik>

Børnemiljøvurdering "Her er jeg"

Internt skema til Børnemiljøvurdering som vi gennemfører hvert efterår

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Pædagogisk grundlag

Børnefællesskaber

Fællesskab som en del af det pædagogiske grundlag og som en af Brattingsborg SDI'ens værdier er udgangspunktet for de børnefællesskaber og sociale rum børnene skal lære og udvikle sig i. Et tryghedsskabende og ligeværdigt fællesskab er derfor nødvendigt for børns læring og udvikling og vi er hele tiden opmærksomme på udviklingen af børnefællesskaberne i børnehaven. I Tumlehøj som fællesskab vægter vi omsorg, nærvær og respekt i et samspil, der skal skabe livsglæde og plads til den enkelte og det enkelte barns mulighed for at opretholde egne grænser, så det formår at sige fra, men hvor der også arbejdes med fællesskabet som værdi og øvelsen i at tilsidesætte egne behov i forståelse af, at *jeg* ikke altid kommer før *vi*.

Vi voksne er rollemodeller i Tumlehøj, hvor vi lytter til hinanden og til børnene med et ønske om, at alle giver hinanden plads til forskelligheder og til at blive hørt. Vi tydeliggør i praksis at *alle kan være med* og at *alle har brug for* nogen at lege med. Vi prioriterer en grundlæggende læring i hvordan vi behandler og reagerer overfor hinanden, med henblik på at styrke børnenes empati og respekt for hinanden. Vi arbejder målrettet med relationer både børn og voksne imellem og imellem børnene indbyrdes, så alle får mulighed for at vise initiativ og for at være aktivt deltagende i et fællesskab, der skal være givende og give plads til den enkeltes bidrag. Vi er hele tiden opmærksomme på om nogen står uden for legen og hvorvidt nogen har brug for hjælp og støtte, til at kunne indgå i fællesskab eller leg.

At fællesskaberne er ligeværdige med plads til alle, er afgørende for de erfaringer det enkelte barn gør sig i børnehaven. Alle børn skal føle de har værdi i sig selv og i samværet med andre. At få det til at lykkes er et fælles ansvar, som vi også inddrager forældrene i, ved at opfordre til det lige syn på alle, fortællingen af positive historier om alle børn og familier og med tiden legeaftaler med forskellige børn. I Tumlehøj kan vi holde alle i hånden, lege med alle og sidde ved siden af alle.

På de to faste aldersblandede stuer vil de ældste børn agere som rollemodeller for de mindre børn. Der er også mulighed for at skabe mindre fællesskaber og på den måde tilgodese de børn der profiterer deraf og giver dem den nødvendige tryghed og kompetencer til at udvikle sig i de større fællesskaber. I forskellige fællesskaber vil børnene have forskellige positioner, og vi hjælper børnene til at nå længere omkring så de udvikler sig.

Dannelse og læring

I fællesskabet og i det pædagogiske arbejde skal børnehaven fremme børns dannelse, set som en identitetsdannende og værditilgængende proces, der gennem aktiv deltagelse

skal give barnet mulighed for at forankre kompetencer, viden og værdier i egen personlighed, for at blive et helt menneske der kan mestre livet.

I Tumlehøj arbejder vi som en del af Brattingsborgskolen SDI ud fra værdierne *fællesskab, ærlighed, ansvarlighed og glæde*. Vi er fælles om børns læring, livsmod og glæde i et forpligtende fællesskab, hvor vi tror på hinanden og vil hinanden. Vi lægger vægt på øjenkontakt og mødet med hinanden, der er med til at skabe en følelse af at høre til, føle sig set og føle sig af værdi. Ligeledes lægger vi også op til at vi alle, børn som voksne, hilser på hinanden når vi ses og når vi skilles – eller lige så stille tilegner sig det og finder det naturligt og værdifuldt.

Med fællesskabet som grundlag for børnenes læring i institutionen, skabes der i det trygge fællesskab en god forudsætning for at børn tør fejle og øve og slippe fantasien løs, hvilket er med til at fremme deres læring. Børn lærer dagen lang i rutinesituationer, børneinitierede og voksenplanlagte aktiviteter og der sker en naturlig vekslen mellem læringsrum, hvor vi går foran, ved siden af eller bag ved barnet.

Vi går f.eks. **foran børnene** i strukturerede læringsforløb som "Hit med lyden" med fokus på bogstaver og lyde, der sker gennem struktureret leg i en planlagt aktivitet eller "Vi lærer sammen" øveord/fokusord.

Vi går f.eks. **ved siden af børnene**, når vi følger børnenes initiativ til et emne eller en leg og deres nysgerrig for at brede emnet ud. Det kan være en rumraket bygget i lego, som i legen skal flyve til Kina. Det skaber grundlag for spørgsmål om, hvor Kina ligger og resulterer f.eks. en skitse af Jorden af få lande udover Kina og Danmark. Vi går også ved siden af børnene, når vi støtter dem i legen eller deltager aktivt for at tage legen et andet sted hen, så der sker en udvikling i børnenes kompetencer.

Vi går **bagved børnene** i mange rutine- og legesituationer, hvor børnene kan selv og formår at mestre aktiviteten eller legen uden vores indgriben. Her observerer vi og får nye vinkler på børne fællesskabet og det enkelte barns kompetencer

Tilgangen til læring i børnehaven skal tage udgangspunkt i børns initiativer og er som udgangspunkt legende. Således har børnene medindflydelse og deres nysgerrighed som motivation til at lære kan danne afsæt for aktiviteterne. En skærpet opmærksomhed på insekter og en fælles nysgerrighed og udforsken deraf har derfor også dannet baggrund for tiltaget om at lave et insekthotel i Tumlehøj samt for en videre læreproces om fakta og konkrete insekter, samt omkring omsorg for insekter og dyr i al almindelighed.

Udover en vekslen i de forskellige læringsrum er vi altid opmærksomme på børns forskellige måder at lære på og deres behov derfor. Nogle kan have brug for at bruge kroppen lidt inden de skal sidde og andre har måske brug for at bruge kroppen for at lære. Vi er også opmærksomme på de forskellige sproglige, følelsesmæssige eller kompetencemæssige barrierer der kan udfordre et barns deltagelse i legen eller aktiviteten, samt på hvorvidt de udvikler sig eller står stille i de samme roller eller de samme relationer.

Leg

Legen har værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af børnehaven. Derfor spiller leg også en central rolle i Tumlehøj med forskellige rammesætninger i løbet af dagen. Leg er om formiddagen rammesat og struktureret efter behov og mere fri om efter-

middagen. Over middag er alle som udgangspunkt på legepladsen, hvor der både er fri leg men også strukturerede lege eller aktiviteter som børnene kan vælge at være med til.

Udover at have værdi i sig selv er leg grundlæggende i børns læring og udvikling, hvorfor vi er meget opmærksomme på, hvornår der er behov for at legen støttes, guides eller rammesættes. Der kan f.eks. være behov for at lege i mindre grupper, behov for voksen-deltagelse så legen udvikler sig positivt for alle børn eller der kan være behov for at skabe et fælles legegrundlag, der giver mulighed for at flere kan deltage med forskellige kompetencer; f.eks. hvis en voksen sætter en købmandsleg i gang og hjælper børnene med at skabe roller der giver mening for dem. Det kan også være at børnene deles op i grupper fastsat af voksne. Det kan være for at give mulighed for at skabe nye relationer børnene imellem, for at give mulighed for at bryde med faste mønstre og roller i bestemte grupper eller for at skabe mulighed for at lege i grupper hvor kompetenceniveau og udviklingszoner er mere afstemte.

Barnesyn og børneperspektiv

Børnehaven skal understøtte børns ret til leg og medbestemmelse med det udgangspunkt at det at være barn har værdi i sig selv. Udover at skabe læringsmiljøer der tager udgangspunkt i børnenes perspektiver, hvor børneinitieret leg fremmes, skal vi som pædagogisk personale være med til at understøtte det gode børneliv med plads og ro til at være barn i et omsorgsfuldt og trygt miljø hvor de mødes med positive forventninger og tillid.

For at bidrage til det enkelte barns positive selvfølelse og følelse af værd, møder vi dem i deres forskellige udviklingszoner og kompetenceniveau med krav og forventninger der er afstemt dermed, så det giver mening for det enkelte barn. Vi understøtter det enkelte barns positive selvbillede ved at sætte ord på dets positive handlinger og tilføje det værdi i fællesskabet;

"Det er godt du hjælper med madkasserne"

"Dine venner bliver glade for at du hjælper med...."

"Det var flot at du hjalp X med hans lynlås, så I kan følges ud og lege"

Ligeledes bekræfter vi børnene positivt når de selv tager tøj på, rydder op efter sig osv. for at lade glæden ved mestring og de positive forventninger motivere barnet til læring og udvikling.

Vi er omkring alle børn, så alle bliver set og hørt. Vi møder børnene i deres ideer og interesser og lader dem tage initiativ og byde ind så deres dag afspejler hvad de har lyst til. Vi giver plads til at dagen ikke altid ender som den var tænkt; Det er ikke målet der er vigtigt men processen og den læring de får med sig undervejs. På den måde bliver der en fin balance mellem voksenstyret leg og fri leg i fællesskaber, der har værdi for den enkelte og hvori det enkelte barn har værdi; fællesskaber der danner et godt grundlag for læring og udvikling af det enkelte barn ud fra forskellige behov, kompetencer og udvikling. Der vil igennem al læring, leg og udvikling være fokus på at gøre barnet opmærksom på eget værd; ikke kun i kraft af noget som styrker selvtilliden, men også ud fra at styrke barnets selvværd – at det er dejligt at være sammen med barnet.

I Tumlehøj har vi den fælles tilgang til det pædagogiske læringsmiljø- at der er læring hele tiden - uanset hvad barnet foretager sig. Vi skal som fagpersoner sikre at den læring der sker, udvikler barnet i en positiv retning med baggrund i barnets selvtillid og selvværd. Læringen skal være meningsfuldt for barnet og gøre barnet robust, selvstændig og omsorgsfuld.

Vi tilstræber os på at alle opgaver der er i huset, kan blive til en læringsaktivitet for børnene. F.eks indkøb i brugsen, lægge vasketøj sammen, feje legepladsen, bage boller, oprydning m.m.

En dag i Tumlehøj med fokus på læringsmiljøet kan se således ud:

Modtagelsen:

Barnet kommer i børnehaven sammen med forældre. De kan se på opslagstavlen/månedssplanen, hvilke aktiviteter vi skal den pågældende dag. Dette sikrer tryghed for barnet som ved hvad der venter i løbet af dagen. Forældrene kan også forberede barnet hjemmefra, da aktiviteterne fremgår af vores månedsplan, som altid deles ud i papirform. Barn og forældre møder nærværende personale som er rollemodeller og hilser og har øjenkontakt med både barn og forældre. Vi opfordrer til at barnet selv lægger sin madpakke i køleskabet, tager overtøj og fodtøj af selv eller med hjælp fra forældrene. Vi giver den fornødne tid og sørger for at barnet fornemmer tryghed og omsorg til at få sagt farvel til sine forældre. Vi har tid til at lytte til forældrene, hvis der har været noget der har udfordret i løbet af morgenen eller andet der kan påvirke. Vi lægger vægt på, at vi har den bedst mulige relation til både barn og forældre så de føler tryghed ved os. Vi øver barnet i at tage afsked med forældre, især hvis barnet er ked af det, forklarer vi barnet at det er ok, og vi forstår at man bliver ked af det. Vi øver/lærer barnet at håndtere disse følelser. Ved behov hjælper/støtter vi også forældrene til at sige farvel til barnet.

Morgenmad

Fra 6.30 til 7.30 er der morgenmad i køkkenet. Vi sikrer os ved modtagelsen hvem der skal have morgenmad. Ca. kl. 9.00 spiser vi formiddagsmad på egne stuer. Børnene får lov til (under voksenstyring) selv at mærke efter om de er sultne samt hvor meget de vil spise – de lærer at lytte til kroppens signaler. Vi lægger vægt på sund ernæringsrigtig kost til alle måltider og forklarer/fortæller børnene om dette således at det bliver meningsfuldt for barnet. Se vores kostprincipper

Samling, særlige aktiviteter og leg:

Når man møder ind om morgenen er barnet i fri leg uden stuetilknytning. Fra kl. 9 til 11 er vi stueinddelt med voksenstyrede aktiviteter – det kan f.eks. være

- Hyggestund/samling
- Aktiviteter fra "Vi lærer sammen"
- "Hit med sproget" hvor vi øver sprog, rim, sang og bevægelse ude fra et bogstav
- En gå tur ude i naturen med læring om forskellige fænomener
- En tur i skolens gymnastiksal.
- En voksen-styret leg indenfor en ramme hvor vi hjælper barnet med at finde ro og/eller fordybe sig i noget/gøre noget færdigt

Hver mandag har vi fællessamling hvor vi kan tage et emne op og synge nogle sange som børnene selv har været med til at bestemme. Samling handler om et børnefællesskab, som barnet skal lære at være og deltage i. Vi øver barnet til både at kunne være midtpunktet i fællesskabet og også at lytte til andre og kunne nyde andres glæde.

Ved særlige lejligheder vælger vi også at lave aktiviteter/værksteder på tværs af stuerne –for også at styrke et nyt børnefællesskab. Disse vil som udgangspunkt være tema bestemte. F.eks. natur, påske, jul, andre kulturer m.m.

Ved alle aktiviteter støtter vi barnet i at gøre noget de måske ikke altid har kunnet – så de opdager de kan noget de ikke troede de kunne - dette for at lære dem at vedholdenhed kan betale sig.

Frokost

Kl 11 spiser vi madpakker sammen på vores stuer. Vi skiftes til at sige værsgo og sidder sammen ca. en ½ time. Vi holder bordskik og bruger tiden på at snakke om aktuelle emner

Vi lærer at sidde og spise sammen med andre og flere. Der er tid til den gode samtale/fortælling. F.eks. om forskellige madvarer, forskellige madkulturer, sund kost m.m. Når vi rydder væk, inddrager vi børnene i korrekt affaldssortering - med jævnlige mellemrum snakker vi med børnene om hvorfor vi sorterer affaldet

Før og efter vi spiser, skal alle på toilet og efterfølgende vaske hænder, vi er opmærksomme og har fokus på hygiejne så begrebet bliver meningsfuldt for børnene. Nogen skal også have skiftet ble – her er nærværet i fokus med samtale og benævnelse af hvad vi gør og eksempelvis hvad kropsdele og tøjdele hedder

Eftermiddag

Efter frokost er der nogen som skal have middagssøvn. Børnene træner at slappe af, finde ro og geare ned. Enkelte må også lære at der er noget de ikke når, noget de går glip af fordi de skal have middagssøvn. Her kommer børnene til at træne behovsudsættelse.

Alle de andre børn går ud på legepladsen – så de skal i garderoben og klæde sig korrekt på. På forhånd har man sammen med de voksne snakket om hvad man skal have på og hvorfor, så det giver mening for børnene. Børnene skal lære at holde fokus og opdage at

der er en logisk mening med den rækkefølge man tager sit tøj på. Målet er at være selv-hjulpen og det kræver at man øver sig og prøver igen og igen – at man har vedholden-hed. Det er også en læring at se på de andre børn og hjælpe dem hvis man kan. Kan man ikke selv må man lære at vente på tur – så kommer der er voksen og støt-ter/guider/hjælper. Børnene motiveres også til at hjælpe hinanden i garderoben.

På legepladsen er der en voksen initieret leg/aktivitet som børnene frivilligt kan deltage i eksempelvis, aktiviteter hvor man bruger kroppen og sanserne - bål, kluddermutter eller gemmeleg. Det kan også være en fortælling grebet ud fra et barns nysgerrighed om no-get fra naturen eller hvordan vi passer på naturen.

Alternativt er der fri leg. Alle er på legepladsen store som små og vi øver/lærer at tage hensyn til hinanden. Vi øver empati - at kunne lege med alle og at man spørger andre om de vil være med /inviterer ind i legen. Vi øver børnene i at kunne deles om ting. Vi træ-ner/øver med børnene så de bliver robuste. Børnene får lov til selv at løse eventuelle konflikter, men ellers griber vi voksne de situationer der opstår i den frie leg, hvor der fo-rekommer konflikter og udfordringer, som børnene ikke selv kan løse. Vi gør det begri-be-ligt for børnene hvorfor den ene eller anden reagerer som de gør. Det kan også være en rolleleg hvor den voksne hjælper børnene med at være en del af legen, hvem der er far, mor barn osv., således at alle involverede børn føler sig ligeværdige i legen

Frugt/eftermiddagsmad

Kl 14 spiser alle deres medbragt frugt eller lign. enten inde på egne stuer, eller udenfor ved fællesborde. Børnene kan have en "dukse"rolle og hjælpe med dække borde m.m.

Efter frugt er der enten fri leg på blandede stuer, eller hvis vejret er godt ude på legeplad-sen.

Afhentning

Vi håber altid på at forældre der kommer og henter, er nysgerrige og interesserede. Vi skriver ofte en kort dagbog på AULA – den gode historie om dagen der er gået. Vi håber dette danner grobund for en snak forældre/barn imellem hvad barnet har oplevet og lært om på dagen.

Vi giver igen den fornødne tid til snak med forældre, gerne sammen med barnet, men vi sikrer os at barnet er klar over vi har snakket sammen, hvis der har været særlige udfor-dringer den pågældende dag. Nogen børn skal støttes i at acceptere at legen er slut for i dag. Vi hjælper altid børnene med at rydde op efter sig selv, både ude og inde. Vi snak-ker med både børn og forældre om at det altid er vigtigt at der er ryddet pænt op i og om-kring deres garderoberum, så rengøringen kan komme til.

Vi siger farvel og tak for i dag.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

TOPI – tidlig opsporing og indsats.

I Viborg kommune arbejder vi metodisk med en undersøgelse omkring barnets trivsel tre gange om året. Hvis undersøgelsen giver anledning til bekymring om barnets trivsel involveres forældrene for at vi fælles kan lave en handleplan

Kompetencer for læring – den røde tråd.

I vores SDI arbejder vi på tværs af institutionen med 4 overordnede temaer i hvert sit kvartal. Til hvert tema er der to eller tre kompetencer som vi arbejder målrettet med i den givne periode

Mig	Andre	Samspil	Træning
Robusthed	Respekt	Gode omgangsformer	Vedholdenhed
Mod	Tolerance	Behovsudsættelse	Automatisering
Nysgerrighed	Omsorg	Selvkontrol	

Vi involverer børn og forældre i arbejdet med kompetencerne – og opfordrer forældrene til at arbejde med sammen kompetencer hjemme. f.eks. hvis vi arbejder med gode omgangsformer, så opfordrer vi forældrene til at arbejde med egne børn og få dem til at sige goddag, farvel, tak for mad m.m. Kompetencerne under temaet "andre" respekt, tolerance og omsorg er vigtige for hvordan vi ikke kun ser på individet men på hele børnegruppen. Her får forældrene også "hjemmeopgaver" f. eks aldrig at omtale andre børn eller deres forældre negativt foran egne børn.

Forældresamtaler

Vi prioriterer at nye børn og deres forældre kan komme på besøg efter behov inden opstart. Herefter har vi en samtale med forældrene efter ca. 3 måneder, en midtvejs samtale når barnet er ca. 4 år. Vi har en samtale ca. et ½ år før skolestart samt en overleverings-samtale ca. to måneder før skolestart i samarbejde med børnehaveklasseleder og SFO-personale. Til alle samtalerne er det et grundlæggende omdrejningspunkt, hvad vi kan gøre i samarbejde med forældrene, for at sikre en god trivsel for barnet

Forældremøde

Hvert efterår holder vi forældremøder – som udgangspunkt med et fælles oplæg eller emne vi skal høre om. Det kan være om dannelse, læsning, medievaner, kost, eller et andet aktuelt emne. Vi kan efterfølgende samle op i plenum eller vi deler os stuevis og diskuterer/reflekterer ud fra det vi har hørt om. Til forældremødet vil vi også fortælle/forklare om vores "Børnemiljøvurdering. Helt konkret er det et skema som børnene i samarbejde med forældrene skal udfylde og aflevere igen. I institutionen kan vi bruge Børnemiljøvurdering både kvantitativt og kvalitativt. F.eks. hvis 20 børn alle sammen ønsker at vi laver bål noget oftere - så er det noget vi tager til efterfølge, eller hvis 10 børn i gruppen, ikke synes de har nogen at lege med, er der grund til en pædagogisk indsats. Det kan også være et enkelt barn som generelt er ked af at komme i børnehave. Her vil vi i samarbejde med forældrene være undersøgende på årsagen for efterfølgende at arbejde målrettet på at ændre denne følelse hos barnet.

Forældre arrangementer m.m.

- Bedsteforældreforårsdag

Her kommer bedsteforældre eller anden relationel person på besøg til åbent hus. Børnene får lov til at vise institutionen frem og de planter en sommerblomst eller lignende sammen. Børnene lærer at værne og passe på vores institution og skal også selv passe den sommerblomst som de har plantet sammen med bedsteforældrene

- Arbejdsdag

Vi mødes årligt efter sommerferien og har en fælles arbejdsdag. Det kan være reparation/vedligeholdelse, oprydning osv. både ude og inde. Vi lærer børnene sammen med forældrene at gøre en indsats for fællesskabet og giver også fornemmelsen af ejerskab – "dette skal vi passe på da vi selv har været med til at lave den"

- Ture ud af huset

Forældre inviteres med som hjælpere, når vi skal afsted på ture, f.eks. 112 dag, snapstinget, naturskolen og lign. Det kan være med praktiske opgaver, kørsel men i særdeleshed ofte et sæt varme hænder ☺ Forældre inddragelsen er med til at skabe en større forståelse for børnenes hverdag og styrke relationen mellem forældre, børn og personale

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Vores udgangspunkt er at vi skal hjælpe udsatte børn med de redskaber vi har internt. Det kan være ekstra fokus på relation, små grupper, piktogrammer/ forudsigelighed, ekstra hensyn i garderoben, fokuseret sprogindsats m.m.

"Den tværfaglige model" beskriver en systematik hvor vi kommer hele vejen omkring det enkelte barn

TOPI-vurderingen vil som minimum gøre os som fagprofessionelle bevidste om at et barn mistrives og/eller er udfordret. Den årlige sprogvurdering vil også indikere hvis der er børn som skal have en fokuseret indsats. Internt kan vi arbejde på det relationelle plan hvor vi bruger MARTE MEO. Vi kan hjælpe barnet pædagogisk med at lave rammer for et godt fællesskab sammen med de øvrige børn og vi kan via samtaler med forældre hjælpe med at strukturere en hverdag som er forudsigelig for barnet.

Hvis ikke vi har redskaberne/kompetencerne i eget hus kan vi samarbejde tværfagligt med PPL psykolog, LOGO pæd. (sprog), fys/ergo terapeuter og andre relevante samarbejdspartnere.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

Når børnehavebørnene er i det sidste halvår før skolestarten, samler vi dem fra deres stuer de fleste formiddage, hvor aktiviteterne er målrettet skoleparathed og at skabe sammenhæng for barnet i overgangen til skolen. I kraft af at vi er en SDI og at alle børn (med meget få undtagelser) fra Tumblehøj vælger Brattingsborgskolen, er det forholdsvis ligetil at lave aktiviteter i samarbejde med skolen, både blandt eleverne men også om lokaliteterne. Vi besøger derfor skolen ofte og møder de kommende "voksne". Det kan både være i vores egen gruppe men også omkring aktiviteter med den nuværende børnehaveklasse og 4. klasse (kommende kontakt venner). Vi kan bruge skolens gymnastiksal efter aftale og kan også benytte det kommende SFO-lokale som ofte står tomt om formiddagen.

Alle nye skolebørn har en specifik og håndplukket elev fra 5. klasse som er deres kontakt ven. Ordningen indebærer at 5. classes eleven tager sig at børnehaveklasse barnet før skoletid og i frikvartererne, men kan også være sammen hvis skolen skal ud af huset til et arrangement. Forud for skolestart kan begge grupper også være sammen om højtlesning eller andre lege/aktiviteter.

Om efteråret er der en affaldsindsamlings dag hvor 4. klasse på skolen samler affald ind sammen med kommende skolebørn. Disse to grupper bliver kontaktvenner efter sommerferien – hvor 4. bliver til 5. ☺

I løbet af foråret mødes de kommende skolebørn med deres kommende børnehaveklasseleder og den nuværende børnehaveklasse. De deltager i lege-timer eller er med på udedage. Ca. en måned før sommerferien mødes børnene med deres kontaktvenner og er sammen med dem en hel skoledag.

Vi laver overleveringssamtaler ud fra TOPI-strukturen. Her deltager som oftest forældre, stuepædagog, børnehaveklasseleder og SFO-pædagog. Det sikres at der tages højde for udfordringer eller andet. Er der udfordringer som kræver ekstra fokus kan/skal relevante tværfaglige fagpersoner deltage i overleveringssamtalen.

Fra uge 32 og til og med uge 41 følger børnehavens stuepædagog med over i børnehaveklassen og SFO'en. Hvor det er muligt er den kommende SFO-pædagog på besøg i børnehaven i løbet af de sidste par måneder op til sommerferien. Alt dette skaber øget tryghed for børn og forældre, og sikrer at den viden vi allerede har om børnene kan støtte i hele overgangsprocessen. Yderligere kan vi fra børnehaven få indblik i og en forståelse af hvad det er børnene møder i skolen. Dette bruger vi så vi kan arbejde endnu mere fokuseret på at styrke den næste årgang som skal i skole.

Inddragelse af lokalsamfundet

Tumlehøj inddrager lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn ved følgende:

- Samarbejde med frivillige i Klejtrup – typisk bedsteforældre til børnene som kommer "når vi kalder" hvis vi mangler hjælp omkring et specifikt arrangement eller aktivitet.
- Vores lokale slægtsforsker tager børnene med på byvandring og fortæller dem om byens historie.
- De lokale dagplejere kommer på besøg – ofte op til at de har et barn som skal starte hos os

- Vi besøger de lokale plejehjem – samt vi er i en planlægningsfase hvor vi vil lave et mere konkret samarbejde med en lille gruppe børn som kommer ugentligt på besøg – inspireret af et program fra TV2
- Vi besøger den lokale genbrugsbutik og pynter deres juletræ i december måned
- Generelt som SDI samarbejder vi bredt med skolen om aktiviteter, f.eks. inviteres vi med til emneuger og forestillinger
- Vi bruger al naturen omkring os, vi låner spejder hytten efter behov
- Vi samarbejder med Klejtrup musikefterskole – som kommer på besøg i institutionen og laver musik og formidling sammen med vores børn. Til jul bliver vi inviteret til juleafslutning/jule Bazar hos dem.
- Når vi handler i Brugsen tager vi børn med

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi har i Tumlehøj lavet et værktøj som vi kalder "Her er jeg". Det er et internt fortroligt skema som udfyldes at det enkelte barn i samarbejde med dets forældre hvert efterår. Skemaerne danner basis for vores børnemiljøvurdering. Det indsamlede data giver anledning til generelle ændringer i vores læringsmiljø men kan også indikere at der på individ plan skal laves en fremadrettet handlingsplan. Der er fokus på:

- Det fysiske - legetøj, inventar og rum
- Det psykiske – trivsel, relationer
- Det æstetiske – ryddelighed, støjniveau

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

I mindre og større grupper og på tværs af alder og køn skaber vi læringsrum præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed. I det daglige arbejde sætter vi ord på børnenes handlinger og følelser, så de bedre kan forholde sig til dem og så de udvikler evnen til selv at sætte ord på. Vi ønsker at give det enkelte barn en følelse af at blive set, hørt og respekteret. Vi motiverer og guider børnene og giver dem med en anerkendende tilgang og positive forventninger til deres initiativer, en tro på at de kan mestre det.

I mindre og større samlinger får det enkelte barn mulighed for at øve sig i at tale højt og være i fokus og ligeledes til at lytte til andre. Det kan være sange der skal vælges på skift og hvor barnet mærker det indgår i en demokratisk proces og det kan være det at være i centrum i en leg eller sang. Barnet møder udfordringer og muligheden for at mestre i forskellige rum i løbet af dagen, hvor det at vente på tur og øve sig i at være selvhjulpne med tøj er en del af den daglige praksis udover de erfaringer der gøres i leg og i voksenstyrede aktiviteter.

Kommunikation og sprog er en naturlig del af arbejdet med børnenes alsidige personlige udvikling, hvor der både arbejdes med sproglige udfordringer hos enkelte børn og med at understøtte hensigtsmæssige måder at udtrykke sig på nonverbalt og verbalt; i forhold til

sig selv og i forhold til andre. Det er væsentligt at børnene kan udtrykke sig om sig selv og aflæse andre i forhold til at indgå i fællesskabet med omsorg og respekt for den enkelte.

Natur, udeliv og science inviterer som læreplanstema til et godt læringsrum for udvikling af erfaringer med egen krop og sanser, hvor bevægelse og motoriske udfordringer styrker bevidstheden om sig selv men også giver det enkelte barn mulighed for at udvikle sig i flow og inden for nærmeste udviklingszone. Uderummet giver gode og forskellige muligheder for fordybelse og en eksperimenterende tilgang som science på børnehavniveau giver et godt rum for fælles nysgerrighed og undren. Når børnene klatrer i træer eller blot overkommer det ujævne terræn i skoven, bliver opslugt af aktiviteten i en myretue eller bliver inviteret til at opleve en hjemmelavet vulkan skabes et rum for egen udvikling.

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

For at understøtte børnenes sociale udvikling tager vi udgangspunkt i det enkelte barn, dets ressourcer og udfordringer, men også i fællesskabet som helhed og muligheden for at lave mindre fællesskaber. Det er vigtigt at alle børn har følelsen af at høre til og af at være en del af fællesskabet, så vi understøtter børnenes muligheder for at bygge venskaber og relationer i gruppen og på tværs af køn og aldre. Ligeledes har vi fokus på at børnene tilegner sig hensigtsmæssige strategier til at invitere sig selv ind i en gruppe og tilstræber at gruppen udvikler hensyn og lyst til at invitere de andre med. Vi støtter børnene

i at udtrykke sig verbalt og nonverbalt med et hensyn over for sig selv og over for andre og dermed evnen til at "sige til" og "sige fra".

Således bliver hensynet til og accepten af vores forskelligheder også noget vi tilgår som en god ting. Vi italesætter børnenes ressourcer overfor de andre og arbejder med tolerance og forståelse for hinanden så det bliver naturligt for dem at vi alle har ting vi er gode til og kan bidrage med, lige som vi alle har udfordringer og noget vi skal øve os i. Vi opfordrer til hjælpsomhed og udviser glæde og anerkendelse når de f.eks. hjælper hinanden i garderoben, venter på hinanden når de skal ud, går på kompromis med hinanden og giver plads til flere roller i en leg.

Fokus er på dette i såvel fri leg som i voksenstyrede læringsrum og vi ønsker at understøtte børnenes relationer og sociale udvikling både ude og inde; netop det brede perspektiv giver større muligheden for at bidrage og selv børn i udsatte positioner får i løbet af dagen mulighed for at bidrage og føle sig som en del af et fællesskab hvor hjælpsomhed og ligeværd har stor betydning. Mens nogle er hurtige i garderoben og har overskud til at hjælpe andre med anerkendelse fra både børn og voksne har andre en fantasi der kan sætte en leg i gang og dermed tiltrække de andre og opnå påskønnelse derfor. Og mens nogle er gode til at klatre i træer og modtager beundring, er der andre der er omsorgsfulde og gode til at trøste og opnår taknemmelighed og påskønnelse for det.

Derudover er vores ageren som rollemodeller væsentlig for at give børnene en oplevelse af tolerance og forståelse for den enkelte. Og ligeledes får børnene en tryghed i at være en del af et fællesskab som de kan bidrage til og tilegne sig noget af et godt udgangspunkt for at udvide horisont og relationer til nærmiljø og aktiviteter.

Kommunikation og sprog

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

I Tumblehøj har vi prioriteret at alle medarbejder har deltaget i et kompetenceløft i samarbejde med PPL omkring sproglig udvikling. Konkret hedder det "Hit med sproget" som vi arbejder med dagligt i strukturerede aktiviteter. Yderligere er vi siden november 2023 i en indkørings fase af "Vi lærer sammen" som ligeledes understøtter den sproglige udvikling

Generelt i hverdagen arbejder vi understøttende ved at sætte ord på børnenes handlinger og følelser. Vi hjælper dem på vej til at udtrykke sig om sig selv og til at aflæse andre, og den nødvendige gensidige forståelse til indgåelse i de sociale fællesskaber. Vi sætter som pædagogisk personale ord på egne tanker, behov og ideer og agerer rollemodeller for børnene i den daglige kommunikation. I praksis fokuseres på øjenkontakt i dialogen, vi giver det enkelte barn tid til at svare og tilstræber at opmuntre til turtagning som et naturligt hjælpemiddel til at bygge på kommunikationen.

Vi arbejder med sprog i større eller mindre grad det meste af dagen ved at lægge vægt på dialogen mellem voksen og barn. Der gives også mulighed for at børnene kan bidrage og øve sig i at udtrykke egne tanker, f.eks. i forbindelse med aktiviteter omkring andre læreplanstemaer som Natur, udeliv og science, hvor vi finder gode muligheder for kontakt og kommunikation med børnene. Vi holder samlinger med mulighed for at byde ind og arbejder også med sprog i form af sange, rim og remser, sanglege og dialogisk læsning.

Ved behov hos enkelte børn italesætter vi flere handlinger i såvel aktiviteter som i garderobesituationer for at understøtte deres sproglige udvikling. Med enkelte børn og ud fra deres forudsætninger arbejder vi også mere fokuseret på deres sproglige og kommunikative udvikling i mindre grupper og i samarbejde med forældre og LogoPæd (tale/høre konsulent)

Krop, sanser og bevægelse

"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen".

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Vores læringsmiljø og hverdag er tilpasset mulighederne for kropslig udfoldelse og bevægelse; både i det frie rum eller i tilrettelagte aktiviteter. Vi benytter os af uderummet til at give børnene mulighed for at udforske krop og sanser; på egne udearealer, i nærmiljøets natur med bakker og skove eller når vi tager ud af huset og bl.a. besøger naturskolen. Vi har ligeledes mulighed for at bruge kroppen i eget motorikrum og i skolens gymnastiksal og ellers forsøger vi at benytte den plads der er i institutionen til impulsive motorikbaner og lignende på de voksnes eller børnenes eget initiativ. Vi arbejder ligeledes med at understøtte kropsglæde og kropslige fornemmelser i ro og tilsigter mere plads til f.eks. yoga og sansestimuli som krydderurter i vores grønne områder på legepladsen.

I hverdagen har vi fokus på det enkelte barns motoriske udvikling og udfordringer; f.eks. har nogle børn ekstra brug for hjælp til påklædning og andre har brug for muligheden for at gå af stolen og op igen i en spisesituation for at finde ro i egen krop. Vi er bevidste om, at kroppen er fundamentet for erfaring, følelsesmæssige og sociale processer og tilstræber at inddrage kroppen mest muligt i det daglige arbejde og væren med børnene, ligesom vi er bevidste om kroppens rolle i forhold til kommunikation, relationer og fornemmelsen af sig selv.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Vi vægter børnenes mulighed for at gøre sig erfaringer med naturen, og vi bruger uderummet med henblik på at understøtte kropslige og sanselige oplevelser og som et rum med gode muligheder for at udvikle nysgerrighed og skabe lyst til at udforske, fordybe sig, igangsætte lege eller til blot at være. Naturen ses som et godt læringsrum i forhold til det enkelte barns personlige og sociale udvikling lige som det er et rum med gode muligheder for at understøtte kropslige og sanselige oplevelser og erfaringer. Det er i naturen muligt at blive udfordret på forskellige niveauer, så det er muligt at tilgodese mange børn i det samme rum, hvad enten de udfordres ved naturens ujævne terræn eller har brug for at klatre i træer for at prøve egne grænser af.

For at understøtte vores arbejde og skabe bedre læringsrum i forbindelse med natur og udeliv er vi medlem af de Grønne Spirer og fik i 2019 det Grønne flag for første gang. I arbejdet med udvalgte områder som f.eks. *insektliv* og *fra jord til bord* skaber vi rum for fordybelse inden for afgrænsede områder og på tværs af alder i forskellige læringsrum. Fordybelse og engagement understøtter børnenes nysgerrighed og kan være grobund for at gøre sig erfaringer med det naturvidenskabelige i deres undren og spørgsmål. De Grønne Spirer som udgangspunkt giver også mulighed for at benytte forskellige tilgængelige materialer og kurser som inspiration til at være og opleve med børnene i naturen.

Vi understøtter den eksperimentelle og matematiske del ved at se på former, sammenligne, lave flydeprojekter mv. og har en forventning om at dette læreplanstema kan blive endnu rigere og inddrage flere af de andre temaer endnu mere i hverdagens praksis. Vi besøger jævnligt nærmiljøets natur; som vandhuller og skove og ser på insekter og årets gang derude, og vi laver f.eks. insekthotel, fuglehuse, bål og bål mad på vores egne arealer. Vi benytter os af naturskolens tilbud om besøg og vejledning i deres eller vores områder for at give børnene flere oplevelser gennem naturen. Vi deltager i affaldsindsamling og sorterer affald og taler om at passe på naturen.

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

I vores små og større fællesskaber lægger vi vægt på ligeværd og respekt for forskelligheder og sørger for at alle børn får mulighed for at indgå i forskellige fællesskaber. Vi lægger ligeledes vægt på at der er mulighed for at det enkelte barn kan udtrykke sig i fællesskabet på forskellige måder. Aktiviteter som samlinger, sanglege, musik og dans giver børnene mulighed for at udtrykke sig åbent og frit, og arbejdet med forskellige materialer hvor børnene får mulighed for at udfolde deres kreativitet og fantasi lægger ligeledes op til forskellige måder at udtrykke sig på, samt mulighed for at udsmykke stuerne med børnenes egne ting. Med udgangspunkt i børnesyn, dannelse og børneperspektiv vil vi også med indretningen forsøge at tilgodese børnenes muligheder og behov.

Vi arbejder med forskellige traditioner som påske, jul og fastelavn og vil gerne inddrage de ældre i nærmiljøet mere for så vidt det lader sig gøre med besøg på plejehjem eller besøg af de ældre i institutionen, hvilket til nu er sket i form af bedsteforældredage.

Vi deltager i aktiviteter som cirkus og teater. De ældste børn har været med til at bygge et legehuse.

Vi "griber bolden" hvis vi har eller får børn fra andre lande/kulturer. I samarbejde med forældrene har vi fokus på deres kultur og bruger de kulturelle ting som er forskellige fra vores, som noget unikt og ressourcefuldt, så det enkelte barn bidrager med noget værdifuldt til fællesskabet på trods af den forskellighed der kan være.

Udvikling af læringsgrundlaget, læringsmiljøet og den pædagogiske praksis

KVALid (kvalitet i dagtilbud)

Viborg kommune laver pædagogisk tilsyn i de kommunale daginstitutioner ud fra dialogredskabet "KVALid". Dialogredskabet baserer sig på national og international forskning om kvalitet i dagtilbud – fordelt på 10 emner hvoraf de 9 af temaerne indgår i vores "fælles pædagogiske grundlag:

Det pædagogiske læringsmiljø
Børnesyn
Forældresamarbejde
Dannelse og børneperspektiv
Børn i udsatte positioner og hurtig indsats

Sammenhænge og overgange
Leg
Børnefælleskaber
Læring
Faglig udvikling og evaluering

Evalueringskultur

I Tumblehøj laver vi vores evalueringer i en model inspireret fra "EVA" Tre trin i en evaluerende pædagogisk praksis

<https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/saadan-evaluere-paedagogisk-praksis>. – med enkelte lokale ændringer.

TRIN 1 - FØR

- Hvad er formålet for evalueringen - sammenhængen?
 -
- Hvorfor/ hvad undrer os?
 -
- Hvilket temaer fra KVALid kan vi evaluere ud fra jævnfør "høj kvalitet"?
 -

Hjælpespørgsmål -kontekst bestemt

- *Hvad er pædagogens rolle? (læringsrum 1-2 eller 3)*
- *Hvad er barnets perspektiv?*
- *Hvad tænker barnet?*
- *Hvad er problemet?*
- *Hvis er problemet?*
- *Skal vi være have data på processen/forløbet*

TRIN 2 Organisering/planlægning/struktur

- Hvordan vil vi dokumentere? (hvilken metode? - kan vi bruge video?)
 -
- Hvor er der tid og rum til at lave dokumentation?
 -
- Hvem gør hvad?
 -
- Hvor længe og hvor tit skal vi indsamle data?
 -
- Hold fokus – vær objektiv, vær fakta orienteret
 -

TRIN 3 – EFTER

- Hold fokus – vær objektiv, vær fakta orienteret

- Hvad kigger vi efter?
 -
- Hvad fortæller data os? hvad ser vi?
 -
- Hvad har vi lært?
 -
- Hvad overrasker os?
 -
- Hvilke forskellige perspektiver kan bidrage med noget nyt (KVALid, barnets perspektiv, De Bonos tænkehatte)
 -
- Hvad vil vi ændre?
 -
- Hvad giver evalueringen anledning til af nye tiltag?
 -
- Kunne et andet læringsrum udlede noget andet – skal det undersøges?
 -
- Har ny viden indflydelse i andre situationer?
 -
- Skal læreplanen justeres/tilrettes?

HUSK

- Husk at kigge efter det vi skal kigge efter
- vær konstruktiv/kritisk
- vær kollegial – hvad er det vi i fællesskab skal henimod

Afrunding

Kære læser:

Vi håber at alt dette som er skrevet ned på papir eller som du læser online, også er det som du ser i vores børnehave

Vi vil til enhver tid gerne udfordres hvis du oplever at dette ikke er tilfældet. Vi vil tage din kritik meget alvorligt og bruge den konstruktivt. Evt. påbegynde en proces hvor vi laver en grundig evalueringsfase.

Tak for din tid og dit engagement 😊